จดหมายข่าวโคนม
THE TRF DAIRY NEWSLETTER
สกว TRF
ปีที่ 13 ฉบับที่ 6: ธันวาคม 2552 ISSN 8059-9025

“.....การเลี้ยงโคนมก็เป็นอาชีพที่ดีสำหรับคนไทยเหมาะ กับประเทศ และถ้าใช้หลักวิชาที่เหมาะสมก็จะทำให้มีความเจริญและมีรายได้ดี.....”

พระราชดำรัส วันพุธที่ 11 พฤษภาคม พุทธศักราช 2531

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า กองบรรณาธิการจดหมายข่าวโคนม

สาระ

- สรุปสาระประชุมวิชาการ FASAVA 2009 เรื่อง การจัดการผลผลิตและสุขภาพฝูงโคนม
- ลำดับความเป็นมาของการบริหารนมโคไทยและการแก้ปัญหาทั้งระบบ
- การซื้อขายก๊าซเรือนกระจกเพื่อแก้ปัญหาโลกร้อนเนื่องจากการผลิตปศุสัตว์ในประเทศไทย
- บทวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดตลาดอาเซียนในข้อตกลง AFTA ต่ออุตสาหกรรมโคนมในไทย
- งานวิจัยพัฒนาชาติไทย: การสำรวจและวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนของอุตสาหกรรมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย

สรุปสาระประชุมวิชาการ FASAVA 2009 ณ ศูนย์ประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ

เรื่อง การจัดการผลผลิตและสุขภาพฝูงโคนม

(Herd Health and Milk Production Management in Dairy Farms)

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2552

รศ.สพ.ญ.ดร.สุณีรัตน์ เอี่ยมละมัย
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ในต้นเดือนที่ผ่านมาสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ ได้จัดประชุมวิชาการด้านปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยงฯ มีหัวข้อเสวนาเรื่อง **การจัดการผลผลิตและสุขภาพฝูงโคนม (Herd Health and Milk Production Management in Dairy Farms)** โดย รศ.สพ.ญ.ดร.สุณีรัตน์ เอี่ยมละมัย คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รศ.น.สพ.ดร.กิตติศักดิ์ อัจฉริยะขจร คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ผศ.น.สพ.เกียรติศักดิ์ ตันเจริญ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นวิทยากร ซึ่งวิทยากรทุกคนให้ความเห็นตรงกันว่า การจัดการผลผลิตและสุขภาพฝูงโคนม อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้เป็นอย่างดี และจะลดความสูญเสียแอบแฝง ส่งผลให้มีกำไรฟาร์มและสหกรณ์ที่สูงขึ้น ดังนั้นทุกฟาร์มโคนมควรใช้กระบวนการจัดการฟาร์มในรูปแบบนี้ โดยผู้บริหารสหกรณ์โคนมฯต้องให้ความสำคัญ เข้าใจ และสนับสนุนส่งเสริม ให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จนได้เห็นผลจริง พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการจัดเจ้าหน้าที่และนายสัตวแพทย์ทำงานในระดับฟาร์ม จัดการรองรับการตรวจคุณภาพน้ำนม อาหาร โรคสำคัญในโคนม การบันทึกข้อมูลฟาร์ม ตลอดจนมีรถรองรับการเดินทางเข้าออกฟาร์ม ทั้งนี้มีผลการศึกษาวิจัยในประเทศไทยพิสูจน์แล้วว่า การใช้กระบวนการจัดการผลผลิตและสุขภาพฝูงโคนมอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ทำให้ผลผลิตและคุณภาพน้ำนมดีขึ้น การผสมติดดีขึ้น ฟาร์มที่เข้าโครงการมีกำไรฟาร์มมากกว่าฟาร์มอื่นๆ

ด้วยสถานการณ์การผลิตน้ำนมโคในประเทศไทยปัจจุบันนี้ โดยรวมโคผลิตน้ำนมได้น้อยกว่าศักยภาพทางพันธุกรรมด้วยมีการจัดการฟาร์มและดูแลสุขภาพที่ไม่เหมาะสม ลำดับแรกด้านคุณภาพน้ำนมต้องปรับปรุงมาก ด้วยมีภาวะเต้านมอักเสบแบบแอบแฝงสูง (40% ของฟาร์มมีเซลล์โซมาติกสูงกว่าค่ามาตรฐาน) เนื้อนม เช่น ไขมันและโปรตีนต่ำกว่ามาตรฐาน (ประมาณ 20% ของฟาร์ม) มีจำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมดในน้ำนมค่อนข้างสูง เหล่านี้ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง กำไรลดลง เกิดภาวะขาดกำลังใจ ขาดความมั่นคง ปัญหาส่วนใหญ่ในฟาร์มโคนมคือ การขาดอาหารหยาบคุณภาพดี ทำให้ใช้อาหารข้นเลี้ยงในสัดส่วนสูง นอกจากต้นทุนสูง ยังทำให้เกิดภาวะกรดในกระเพาะและเกิดภาวะกีบอักเสบ อาหารที่ไม่เหมาะสมทำให้ส่งผลต่อการเป็นสัดและการผสมติด ฟาร์มจำนวนมากกว่า 90% มีระบบรีดนมแบบถังรีด ทำให้จำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมดในน้ำนมดิบมีจำนวนสูง หากใช้ระบบรีดนมแบบท่อนมมีระบบทำความเย็นจะแก้ปัญหาได้ (ซึ่งควรใช้ในฟาร์มขนาดกลางรีดนม 40-50 แม่รีด) การจัดการฟาร์มที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะสุขศาสตร์การรีดนม การให้อาหารหยาบและข้นอย่างถูกต้องเหมาะสมในแต่ละระยะการให้นม การจัดการระบบสืบพันธุ์ที่ต้องเน้นการตรวจติดตามอย่างต่อเนื่อง เช่น การตรวจท้องหลังผสม การตรวจระบบสืบพันธุ์หลังคลอด เพื่อให้การจัดการดูแลได้ทันเวลา การตรวจโรคประจำปี และตรวจโรคที่ทำความสูญเสียต่อการผลิตน้ำนมและการตั้งท้อง การไม่ปาดแต่งกีบ

ตามกำหนด การใช้ยาปฏิชีวนะและสารเคมีต่างๆ โดยไม่จำเป็น และไม่ถูกต้องส่งผลต่อคุณภาพและการตกค้างในน้ำนม สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของความสูญเสียในฟาร์ม รวมทั้งการไม่มีคอกพักโคที่แห้งสะอาด เย็นสบาย ให้โคนอนพักผ่อน การมีนายสัตวแพทย์ประจำสหกรณ์เพื่อจัดการฝูงโคนม จะเป็นทางแก้ปัญหาในโครายตัวและรายฟาร์มได้เป็นอย่างดี จะให้วิธีปฏิบัติที่เหมาะสมถูกต้องตามข้อมูลที่แท้จริงของโคแต่ละตัว ข้อมูลของระดับฟาร์ม และระดับสหกรณ์ ซึ่งโครงการนี้จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความเข้าใจและความร่วมมือของเจ้าของฟาร์ม ในการบันทึกข้อมูล ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติตามคำแนะนำของนายสัตวแพทย์ ที่สำคัญที่สุดผู้บริหารสหกรณ์ต้องให้การสนับสนุน โดยปรับระเบียบการรับซื้อน้ำนมให้สอดคล้องกับคุณภาพน้ำนม ร่วมกับสนับสนุนนายสัตวแพทย์ในการกระตุ้นสมาชิกให้เข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำ

เป็นที่น่าดีใจ ที่รัฐบาลโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ให้งบสนับสนุน 20 สหกรณ์ฯ จัดทำ "โครงการลดต้นทุนและปรับปรุงประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนม ด้วยวิธีที่ปฏิบัติได้และเห็นผลจริง" เริ่มดำเนินการนับแต่ สิงหาคม 2552 สหกรณ์ฯ สมัครใจเข้าร่วมโครงการ โดยมีนายสัตวแพทย์ดูแล 50 ฟาร์มที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการในแต่ละสหกรณ์เช่นกัน โดยในปีแรกทางกรมส่งเสริมสหกรณ์ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ และลดลงปีละ 20% ภายใน 6 ปี สหกรณ์จะเป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด สหกรณ์ที่ได้เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ คือ สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก สหกรณ์โคนมห้วยสัตว์ใหญ่ สหกรณ์โคนมท่าม่วง จำกัด สหกรณ์โคนมพิมาย จำกัด สหกรณ์โคนมโคกก่อ จำกัด สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด สหกรณ์โคนมวาริชภูมิ จำกัด สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก (มิตรภาพ) จำกัด สหกรณ์โคนมลำพูน จำกัด สหกรณ์โคนมแม่โจ้ จำกัด สหกรณ์โคนมแม่วาง จำกัด สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด สหกรณ์โคนมบ้านป่าห้วยตึงหม้อ จำกัด สหกรณ์โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด สหกรณ์โคนมชะอำ-ห้วยทราย จำกัด สหกรณ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินลำพญากลาง จำกัด สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก อ่าวน้อย จำกัด สหกรณ์โคนมหินซ้อน จำกัด สหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด และสหกรณ์การเกษตรคุ้มเจริญ จำกัด

เชื่อว่าการสร้างมาตรฐานการจัดการฟาร์มที่ถูกต้องจะเพิ่มการผลิตน้ำนมคุณภาพ ลดความสูญเสียจากการควบคุมป้องกันโรค มีระบบข้อมูลโคนมรายตัวและรายฟาร์มที่เป็นปัจจุบันใช้ประเมินศักยภาพการผลิตที่ตรงความเป็นจริงมากขึ้น สร้างความยอมรับในการควบคุมป้องกันความสูญเสียแอบแฝงในระดับฝูงโคมากกว่าการแก้ปัญหาปลายเหตุในรายตัวโค ซึ่งภารกิจนี้ต้องอาศัยความทุ่มเท ตั้งใจเสียสละเป็นอย่างมากของเหล่านายสัตวแพทย์และที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บรรลุสู่การเป็นฟาร์มโคนมคุณภาพมีมาตรฐานที่ดี ทำให้เกษตรกร และสหกรณ์เข้มแข็งมีมาตรฐาน **"คนมีความสุข โคอยู่สบาย ฟาร์มและสหกรณ์มีกำไร"**

ลำดับความเป็นมาของการบริหารนมโคไทย และการแก้ปัญหาทั้งระบบ

นายสุชาติ จริยาเลิศศักดิ์
หัวหน้าสำนักนโยบายและแผน
องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานมทั้งระบบ

25 ตุลาคม 2537

เห็นชอบโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน พ.ศ.2538 และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ โดยการเบิกจ่ายงบประมาณให้ อ.ส.ค.เป็นผู้เบิกจ่ายแทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.)

7 พฤศจิกายน 2538

ยกเลิกโครงการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน พ.ศ.2539 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบ เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2538 ส่วนการดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป เพื่อความคล่องตัวให้หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อนมโรงเรียนเอง และให้พิจารณาจัดซื้อจากสหกรณ์โคนม และสถานศึกษาที่มีโรงงานนมแปรรูปพาสเจอร์ไรส์ เป็นอันดับแรกก่อน

19 ตุลาคม 2542

อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการจัดซื้อนม ยู.เอช.ที. จาก อ.ส.ค. จำนวน 60 ล้านกล่อง ราคากล่องละ 5 บาท ในวงเงิน 300 ล้านบาท เป็นกรณีพิเศษให้คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการปศุสัตว์แห่งชาติ ดูแลการบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน แทนคณะกรรมการรณรงค์การบริโภคนม ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) สำนักนายกรัฐมนตรี

2 มีนาคม 2543

ให้ สปช. กันเงินงบประมาณนมโรงเรียน ภาคเรียนที่ 1/2543 จำนวน 540 ล้านบาท จัดซื้อนม ยู.เอช.ที. จำนวน 90 ล้านกล่อง ๆ ละ 5.88 บาท เป็นกรณีพิเศษ จากชุมนุมสหกรณ์โคนมฯ รวมทั้งอนุมัติให้ชุมนุมฯ ยืมเงินปลอดดอกเบี้ยจากคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เพื่อนำไปจ่ายค่าน้ำนมดิบและค่ากล่อง ไม่เกินกล่องละ 4 บาท จำนวน 90 ล้านกล่อง เป็นเงิน 360 ล้านบาท โดยให้ สปช.เบิกหักผลักส่งเงินงบประมาณค่าซื้อนมชดใช้ให้ คชก.ต่อไป

27 มีนาคม 2544

1. อนุมัติให้ อปท. กันเงินงบประมาณร้อยละ 20 เพื่อจัดซื้อนม ยู.เอช.ที. จากชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำนวน 100 ล้านกล่อง วงเงินไม่เกิน 588 ล้านบาท และในปี 2545 ให้ส่วนราชการตั้งงบประมาณนมโรงเรียนเพิ่มจาก 200 วัน เป็น 230 วัน และให้ อปท. ผู้ปกครองสมทบเพิ่มอีก 30 วัน รวมทั้งอนุมัติให้ชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย ยืมเงินปลอดดอกเบี้ยจาก คชก. เพื่อนำไปสำรองจ่ายค่าผลิตนม ยู.เอช.ที. กล่องละไม่เกิน 5 บาท จำนวน 100 ล้านกล่อง เป็นเงิน 500 ล้านบาท

2. มอบรองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทรวิทยนันท์) รับไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหานมให้ครบวงจรทั้งระบบ

26 มิถุนายน 2544

รับทราบรายงานผลการตรวจติดตามโครงการถ่ายโอนอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 งวดที่ 1 ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (อปท.เริ่มจัดซื้อแทนโรงเรียน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2544)

25 กุมภาพันธ์ 2545

เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ 3 ข้อ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายนมแห่งชาติ มีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นฝ่ายเลขานุการ

2. เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ ตามที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (work shop) เมื่อวันที่ 15-16 มิถุนายน 2544 ทั้ง 5 ด้าน

   2.1 ด้านการผลิตโคนมและน้ำนมดิบ (มาตรฐานการรับซื้อน้ำนมดิบ)

   2.2 ด้านผลิตภัณฑ์นม

   2.3 ด้านการตลาด และการคุ้มครองผู้บริโภค

   2.4 ด้านการบริหารจัดการ (จัดให้มีพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม)

   2.5 ด้านนมโรงเรียน (ตรากลาง โซนนิ่ง)

3. มอบหมายกรมปศุสัตว์ กำกับ ดูแลการนำเข้าหางนมผง (whey) และเนย

17 มิถุนายน 2545

เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรี เสนอให้มอบรองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการนโยบายนมแห่งชาติ พิจารณา

1. ปรับปรุงแนวทางแก้ปัญหานมทั้งระบบและตรวจสอบการทุจริตนมโรงเรียน

2. ควรนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มากำหนดโซนนิ่ง

3. ควรนำระบบแจกคูปองมาใช้จะเหมาะสมหรือไม่

26 พฤศจิกายน 2545

เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำนมดิบและการบริหารจัดการนมโรงเรียน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

1. กำหนดเขตพื้นที่การผลิต จำหน่าย และกระจายนม (โซนนิ่ง)

2. ผู้ประกอบการนมโรงเรียนต้องทำสัญญาซื้อน้ำนมดิบ 365 วัน

3. ต้องมีหนังสือค้ำประกันสัญญากับ อปท. ร้อยละ 5 เพื่อเป็นหลักประกันการชำระค่าน้ำนมดิบให้กับเกษตรกร

4. ปรับลดราคากลาง ถุง/กล่อง ละ 15 สตางค์

5. ให้นมพาณิชย์ติดเครื่องหมาย "ผลิตจากน้ำนมโค" บนฉลากนม

24 ธันวาคม 2545

มอบรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ประธานคณะกรรมการนโยบายนมแห่งชาติ รับไปพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ ดังนี้

1. ให้ อปท.ซื้อนมโรงเรียนให้ครบ 230 วัน ส่วนที่ซื้อล่าช้าให้ซื้อเพิ่มเติมให้เด็กดื่มในวันหยุด

2. ให้ขยายเวลาการสิ้นสุดการจำหน่ายนมโรงเรียนรสหวาน ภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546

3. ให้ อปท. ยกเลิกสัญญานมโรงเรียนที่ทำไว้แล้ว ภายในวันที่ 10 มกราคม 2546 เพื่อทำสัญญานมโรงเรียนในราคาใหม่ที่ปรับลดลง 15 สตางค์

4. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการกลางโครงการอาหารเสริม (นม) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ เป็นประธาน อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นฝ่ายเลขานุการ

5. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยตรวจสอบคุณภาพนมเบื้องต้น หากพบคุณภาพต่ำ มีการปลอมปนให้แจ้งกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการตามกฎหมาย

1 กรกฎาคม 2546

รับทราบแนวทางการบริหารจัดการนมโรงเรียน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ (แนวคิดรัศมีแหล่งผลิตอยู่ห่างโรงเรียนไม่เกิน 100 กิโลเมตร)

29 มีนาคม 2548

1. เห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการนมทั้งระบบ ปี 2548 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

1.1 นมผงขาดมันเนย ปริมาณเปิดตลาด WTO 55,000 ตัน TAFTA 2,200 ตัน การบริหารและจัดสรรโควตามอบสมาคมผลิตภัณฑ์อาหารนมไทยเป็นผู้บริหาร อัตราภาษีโควตาที่เปิดตลาดร้อยละ 5 นอกโควตา WTO ร้อยละ 216 TAFTA ร้อยละ 194.4

1.2 นมดิบและนมพร้อมดื่ม ปริมาณอัตราภาษีที่เปิดตลาดและนอกโควตา ให้เป็นไปตามข้อตกลงเดิมของกระทรวงพาณิชย์

1.3 นมโรงเรียน ผู้ประกอบการต้องผ่านการรับรองจากชุมนุมสหกรณ์ฯ ซื้อน้ำนมดิบ 2 ส่วน จำหน่ายนมโรงเรียนได้ 1 ส่วน ที่เหลือนมพาณิชย์ การจำหน่ายนมโรงเรียนเสรีไม่จำกัดพื้นที่ (ยกเลิกโซนนิ่ง)

2. มีข้อสังเกตว่า การจัดตั้งโรงงานนมของสถาบันการศึกษาควรเพื่อการเรียนการสอน ไม่ควรดำเนินการเชิงธุรกิจ

29 พฤศจิกายน 2548

เห็นชอบการบริหารจัดการนมทั้งระบบ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

1. การแก้ไขปัญหาระยะสั้น

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บริหารจัดการโควตานมผง แทนสมาคมผลิตภัณฑ์อาหารนมไทย และเจรจากับผู้ประกอบการเพื่อช่วยรับซื้อน้ำนมดิบ

2. การปรับการบริหารจัดการนม

- น้ำนมดิบ ให้ชุมนุมสหกรณ์โคนมฯ เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ MOU

- นมโรงเรียน ให้ อ.ส.ค.เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบกำหนดสัดส่วนการรับซื้อน้ำนมดิบและจำหน่ายนมโรงเรียนให้เหมาะสม และกำหนดโซนนิ่ง

- นมผงขาดมันเนย ให้กรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ กำหนดโควตากลุ่มผู้รับซื้อน้ำนมดิบร้อยละ 80 กลุ่มทั่วไปร้อยละ 20

3. การบริหารจัดการนมในระยะยาว

- จัดตั้งโรงงานนมผง ให้ อ.ส.ค.ดำเนินการกู้เงินจาก ธกส. วงเงิน 1,110 ล้านบาท

- นมผงที่ผลิต ให้กลุ่มทั่วไปรับซื้อร้อยละ 10

- เพิ่มภาษีเท่ากับอัตราภาษีในโควตาที่กำหนด (ร้อยละ 20) เพื่อนำรายได้มาชดเชยการสร้างโรงงานนมผงของ อ.ส.ค.

20 มิถุนายน 2549

เห็นชอบในหลักการ ให้ อ.ส.ค.จัดตั้งโรงงานนมผง โดยให้ อ.ส.ค.นำเสนอแผนดำเนินการจัดตั้ง แผนการเงิน และรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

29 สิงหาคม 2549

รับทราบ รายงานการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ตามที่ประธานคณะกรรมการติดตามและประสานงานตามการสั่งการของนายกรัฐมนตรี เสนอ

1. ลดราคาอาหารโคนม โดยให้ อ.ส.ค.เป็นหน่วยงานหลักในการตรึงราคาอาหารโคนม

2. จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

3. สนับสนุนงบประมาณโครงการเลี้ยงโคนมทดแทนของ อ.ส.ค.

4. ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ส่งเสริมการบริโภคน้ำนมสด

24 เมษายน 2550

เห็นชอบการปรับเพิ่มราคากลางนมโรงเรียน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ ถุง-กล่อง ละ 29 สตางค์ เนื่องจากการปรับราคาน้ำนมดิบเพิ่มจาก 12.50 บาท/กิโลกรัม เป็น 13.75 บาท/กิโลกรัม

9 ตุลาคม 2550

ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประสานกับกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับอำนาจในการพิจารณากำหนด

ราคากลางนมโรงเรียนและงบประมาณที่จะให้ อปท. สนับสนุนเพื่อจัดซื้อนมให้เด็กได้ดื่มครบตามเป้าหมาย และนำกลับมาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

(สืบเนื่องจากการปรับราคาน้ำนมดิบเพิ่มอีก 0.75 บาท/กิโลกรัม จาก 13.75 บาท/กิโลกรัม เป็น 14.50 บาท/กิโลกรัม)

22 ตุลาคม 2550

1. เห็นชอบการปรับเพิ่มราคากลางนมโรงเรียน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ นมพาสเจอร์ไรส์เพิ่มถุงละ 45 สตางค์ นม ยู.เอช.ที.เพิ่มกล่องละ 58 สตางค์ เนื่องจากการปรับราคาน้ำนมดิบ เพิ่มจาก 13.75 บาท/ก.ก. เป็น 14.50 บาท/ก.ก.

2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เร่งรัดแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนในคณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์นมโดยเร็ว

3. ให้กระทรวงมหาดไทย ขอความร่วมมือ อปท. สนับสนุนการจัดซื้อนมให้ครบตามเป้าหมาย 230 วัน

22 มกราคม 2551

อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ว่าด้วยการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายนมฟลูออไรด์ภายใต้โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน

29 กรกฎาคม 2551

เห็นชอบ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

1. ปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบจาก 14.50 บาท/กิโลกรัม เป็น 18.00 บาท/กิโลกรัม

2. ปรับเพิ่มราคากลางนมโรงเรียน นมพาสเจอร์ไรส์ เพิ่ม 1.43 บาท/ถุง นม ยู.เอช.ที.เพิ่ม 1.34 บาท/กล่อง

30 ธันวาคม 2551

อนุมัติให้ อ.ส.ค.และชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จัดซื้อนมพาสเจอร์ไรส์จากปัญหานมดิบล้นตลาด จำนวน 10 ล้านถุง เพื่อแจกตามจุดตรวจบริการร่วมในช่วงปีใหม่ โดยใช้งบกลางเร่งด่วน วงเงิน 60 ล้านบาท

28 มกราคม 2552

1. เห็นชอบหลักการชดเชยราคาน้ำนมดิบ 1.50 บาท/กิโลกรัม วงเงิน 346 ล้านบาท ระยะเวลา 90 วัน โดยให้กระทรวงเกษตรฯยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไปจ่ายชดเชยให้เกษตรกร แล้วตั้งงบประมาณใช้คืนกองทุนฯ

2. เห็นชอบปรับลดราคากลาง ถุง-กล่อง ละ 31 สตางค์ ระยะเวลา 90 วัน

3. ให้กระทรวงมหาดไทย ปรับแผนการใช้จ่ายเงิน ปี 2552 เพื่อจัดซื้อนมโรงเรียน ป.5-6 วงเงิน 2,030.529 ล้านบาท และให้สำนักงบประมาณตั้งงบประมาณ ป.5-6 เพิ่มเติมตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นไป

4. ให้ อปท.จัดซื้อนมจาก อ.ส.ค. โดยวิธีกรณีพิเศษ ได้จนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2552

17 กุมภาพันธ์ 2552

เห็นชอบให้ อ.ส.ค.กู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร วงเงิน 185 ล้านบาท เพื่อรับซื้อนมดิบที่ล้นตลาดผลิตเป็นนมยูเอชที จำหน่ายในโครงการนมโรงเรียนชั้นป.5-6

24 กุมภาพันธ์ 2552

1. การแก้ไขปัญหานมในภาพรวมทั้งระบบ มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ) รับไปดำเนินการ

2. การตรวจสอบปัญหาการทุจริตนมโรงเรียน มอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

10 มีนาคม 2552

1. ให้ยกเลิกการกำหนดเขตพื้นที่จำหน่ายนมโรงเรียน (ยกเลิกโซนนิ่ง)

2. อนุมัติงบประมาณสำหรับชั้น ป.5-6 เพิ่ม 2,573.45 ล้านบาท

2.1 งบกลางเร่งด่วน 510.54 ล้านบาท ให้กับ อ.ส.ค. นำไปจัดซื้อนม ยู.เอช.ที.ให้เด็กนักเรียนชั้น ป.5-6

2.2 งบส่วนที่เหลือ ให้ อปท.จัดซื้อ โดยใช้เงิน อปท. ไปก่อน แล้วขอเบิกจ่ายคืนในภายหลัง

24 มีนาคม 2552

รับทราบแนวทางแก้ไขปัญหานมในภาพรวมทั้งระบบ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ) เสนอ

1. ทบทวนการบริหารนมทั้งระบบ

1.1 น้ำนมดิบ ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นเจ้าภาพกำหนดนโยบายขึ้นทะเบียนเกษตรกร จัดทำ MOU

1.2 นมโรงเรียน ให้กรมปศุสัตว์ เป็นเจ้าภาพร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ กำหนดคุณภาพมาตรฐานนมโรงเรียน ยกเลิกโซนนิ่ง

1.3 นมผงขาดมันเนย ให้กรมปศุสัตว์ เป็นเจ้าภาพจัดสรรโควตานำเข้า

2. ปรับปรุงพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ.2551

3. ปรับปรุงโปรแกรม Fresh Milk Management

4. ศึกษาการจัดตั้งโรงงานนมผง

13 พฤษภาคม 2552

1. เห็นชอบกำหนดราคารับซื้อนมดิบและราคากลางนมโรงเรียน ตามที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เสนอ (นมดิบ 16.50 บาท และนมโรงเรียน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2552)

2. ให้ อปท.จัดซื้อนม ยู.เอช.ที.สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-6 จากผู้ประกอบการ 5 ราย โดยวิธีกรณีพิเศษ ตามแผนการดื่มนม ตั้งแต่ 1 พฤษภาคม ถึง 30 กันยายน 2552

23 มิถุนายน 2552

เห็นชอบให้ทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2552 ในประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณส่วนที่เหลือ (2,062.91 ล้านบาท) โดย

1. อนุมัติงบกลางเร่งด่วน 604 ล้านบาท ให้ อ.ส.ค.จัดซื้อนม ยู.เอช.ที.จำนวน 80 ล้านกล่อง ส่งมอบให้เด็กนักเรียนชั้นก่อนวัยเรียนถึง ป.4 (แก้ปัญหานม ยู.เอช.ที.ที่ผลิตไว้แล้วของชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำนวน 39 ล้านกล่อง)

2. อนุมัติงบกลางเร่งด่วน ให้กระทรวงหมาดไทยจัดสรรให้ อปท.จำนวน 1,389.89 ล้านบาท และกระทรวงศึกษาธิการ 60.09 ล้านบาท จัดซื้อนมให้นักเรียน ป.5-6 ให้ครบถ้วน

ลำดับความเป็นมาของคณะกรรมการที่กำกับดูแลการบริหารนมทั้งระบบ

ปีพ.ศ.25..	คณะกรรมการที่กำกับดูแล	ประธาน / เลขา	ภารกิจ
ปี 35-42	คณะอนุกรรมการรณรงค์การบริโภคนม สยช. สำนักนายกฯ	ด.ร.กมล / ผู้แทนสยช	-รณรงค์บริโภคนม -จัดระบบนมโรงเรียน
	คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการปศุสัตว์แห่งชาติ กระทรวงเกษตรฯ	รมช.กษ / อธิบดี กปศ	-พัฒนาโคนม -จัดสรรโควตานมผง
ปี 43-44	คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการปศุสัตว์แห่งชาติ กระทรวงเกษตรฯ	รมว.กษ / อธิบดี กปศ	-บริหารนมทั้งระบบ *43นมโรงเรียน-กปศ.
ปี 45	คณะกรรมการนโยบายนมแห่งชาติตามมติครม.25ก.พ.45	รองนายกฯ/อธิบดีกปศ	-บริหารนมทั้งระบบ
ปี 46-49	คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการปศุสัตว์แห่งชาติ กระทรวงเกษตรฯ	รมว.กษ / อธิบดี กปศ	-บริหารนมทั้งระบบ *48นมโรงเรียน-อ.ส.ค.
ปี 49 (15พ.ย.49)	คณะกรรมการพัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์ กระทรวงเกษตรฯ	ปลัด.กษ / อธิบดี กปศ	-บริหารนมทั้งระบบ
ปี 50 (20พ.ย.50)	คณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์ ตามระเบียบสำนักนายกฯ พ.ศ.2550	รมว.กษ / อธิบดี กปศ	-บริหารนมทั้งระบบ
ปี 51 - ปัจจุบัน (5ก.พ.51)	คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตาม พ.ร.บ.โคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ.2550	ปลัด.กษ / ผอ.อ.ส.ค.	-บริหารนมทั้งระบบ *52นมโรงเรียน-กปศ.
อนาคต	คณะกรรมการนโยบายโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตามร่างพ.ร.บ.โคนมและผลิตภัณฑ์นมพ.ศ....	รมว.กษ / อธิบดี กปศ	-บริหารนมทั้งระบบ

การซื้อขายก๊าซเรือนกระจกเพื่อแก้ปัญหาโลกร้อน เนื่องจากการผลิตปศุสัตว์ในประเทศไทย

นางสาวดาวพร ศรีจันทร์ นางสาวผกามาส รุ่งเรือง

โครงการ "ศึกษาพัฒนาการจัดระบบป้องกันและแก้ปัญหาการเกิดภาวะโลกร้อน เนื่องจากการผลิตปศุสัตว์โดยการจัดระบบการผลิตที่เหมาะสม"

กลุ่มวิจัยและพัฒนาโคเนื้อ กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีความพยามที่จะพัฒนาโครงการรวมทั้งมีการสร้างโครงการเพื่อรองรับการ ซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจก การซื้อขายก๊าซเรือนกระจก (carbon credit) เป็นกระบวนการหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งเป็นการซื้อขายโดยผ่านกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ตาม พิธีสารเกียวโต (Kyoto protocal) ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่อยู่ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเทศไทยก็ได้มีการลงนามพิธีสารในเดือนกุมภาพันธ์ 2542 โดยมีการให้สัตตาบันในเดือนสิงหาคม 2545 และเริ่มมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2548 โดยในประเทศพัฒนาแล้วที่เป็นภาคีสมาชิก Kyoto protocol อยู่ในกลุ่มของ Annex I มีพันธกรณีในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อย่างน้อยร้อยละ 5 ของปริมาณการปลดปล่อยในปี พ.ศ. 2533 โดยต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ในปี พ.ศ. 2555 สำหรับประเทศไทยเป็นสมาชิกอยู่ในกลุ่ม Non- Annex I คือกลุ่มไม่มีพันธกรณีที่จะต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อย่างไรก็ตามพิธีสารเกียวโต มีกลไกที่กำหนด เพื่อให้ภาคีสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พิธีสารเกียวโตได้ กำหนดกลไกเพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกโดยการขายคาร์บอนด์ (carbon credit) ขึ้น 3 กลไก คือ 1) กลไกการทำโครงการร่วม (joint implementation) โดยประเทศในกลุ่ม Annex I ทำโครงการร่วมกันเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก 2) กลไกการพัฒนาที่สะอาด (clean development mechanism) โดยประเทศในกลุ่ม Annex I ที่ดำเนินโครงการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกร่วมกับประเทศกำลังพัฒนา และ 3) กลไกการซื้อขายสิทธิ์ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (emission trading) โดยประเทศในกลุ่ม Annex I ที่ดำเนินโครงการเพื่อลดก๊าซ เรือนกระจกร่วมกับประเทศกำลังพัฒนา

ที่ผู้ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต้องรับผิดชอบในการลดก๊าซเรือนกระจกด้วยประเทศพัฒนาแล้ว จะต้องมีการดำเนินการในประเทศของตนเองเป็นหลัก เพื่อลดก๊าซเรือนกระจกลงให้ได้ตามปริมาณที่กำหนด และประเทศพัฒนาแล้วสามารถร่วมดำเนินการกับประเทศกำลังพัฒนา โดยการทำโครงการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกในประเทศกำลังพัฒนา และโครงการดังกล่าวนี้จะต้องช่วยส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศกำลังพัฒนานั้นด้วย จนทำให้เกิดการซื้อขายคาร์บอนเครดิต เรียกว่า คาร์บอนเทรดหรือคาร์บอนเครดิต คือสิ่งทดแทนการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ประเทศไทยในฐานะที่เป็นสมาชิกพันธกรณีพิธีสารเกียวโต ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มประเทศใน Annex I ได้ดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยเข้าร่วมในกลไกการพัฒนาที่สะอาด เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้เล็งเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจึงได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (UNFCCC) ในปี 2537 เพราะการดำเนินการพัฒนาที่สะอาดจะช่วยประเทศที่กำลังพัฒนา (non- Annex I) ให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการบรรลุจุดมุ่งหมายของอนุสัญญา ซึ่งก็คือการคงปริมาณของก๊าซเรือนกระจกไว้ในระดับที่ไม่เป็นอันตราย หากกลไกนี้เป็นไปด้วยดี CDM ก็จะเป็นเครื่องมือที่มีอำนาจในการกระตุ้นการลงทุนในประเทศกำลังพัฒนา และเพิ่มทางเลือกในการบรรลุข้อผูกมัดในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นสำหรับประเทศกลุ่ม Annex I และเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนาการใช้พลังงาน อย่างมีประสิทธิภาพและสะอาด และได้ให้นำปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงได้เป็นคาร์บอนเครดิต โดยไปหักออกจากจำนวนก๊าซ

เรือนกระจกที่มีพันธกรณีจะต้องลดลงในประเทศของตัวเอง โครงการที่ดำเนินการในประเทศไทยที่ตามโครงการ CDM มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการใช้พลังงาน มาเป็นกระบวนการการผลิตที่สะอาดและช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มสมรรถนะขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนไทย เพื่อช่วยพัฒนาพลังงานทดแทนพลังงานหมุนเวียนภายในประเทศและช่วยลดการนำเข้าเชื้อเพลิงพลังงานจากต่างประเทศ โดยที่ประเภทของโครงการ CDM ที่ประเทศไทยให้ความสำคัญไม่ว่าจะเป็นทางด้านโครงการของพลังงานทดแทนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง เช่น ชีวมวล เชื้อเพลิง ชีวภาพ และก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียฟาร์มปศุสัตว์ หรือจะเป็นโครงการด้านสิ่งแวดล้อมการแปลงน้ำเสียชุมชนเป็นพลังงาน

ปัจจุบันมีราคาซื้อขายคาร์บอนเครดิตนี้ประมาณตันละ 300 บาท ซึ่งคาดการณ์กันว่าราคาน่าจะสูงขึ้น หากมีการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายและมีการบังคับใช้สนธิสัญญาดังกล่าวในวงกว้างทั่วโลก และปัจจุบันคาร์บอนเครดิตยังเป็นที่ต้องการอยู่มากโดยเฉพาะในประเทศอุตสาหกรรมยักษ์ใหญ่ของโลก ที่ยังคงมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนอยู่มาก และไม่สามารถลดได้อย่างที่ต้องการในเวลาอันสั้น จากการพิจารณาจากสถิติที่ผ่านมาไม่นาน ประเทศผู้ปล่อยคาร์บอนสู่บรรยากาศมากที่สุด เรียงตามลำดับก็คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งปล่อยออกมาถึง 5.7 พันล้านตัน รองลงมาทางด้านเอเชียคือประเทศจีนตามมาด้วย รัสเซีย ญี่ปุ่น และอังกฤษ ดังนั้นประเทศเหล่านี้จึงถือเป็นผู้รับซื้อคาร์บอนเครดิต และ สำหรับประเทศไทยถือเป็นผู้ปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนออกมามาก ปล่อยออกมาประมาณ 344 ล้านตัน หรือประมาณ 0.7% ของปริมาณการปล่อยคาร์บอนของทั้งโลก โดยภาคที่ปล่อยออกมามากที่สุด คือ ภาคการใช้พลังงานประมาณ 56% ตามมาด้วยภาคการเกษตร 24.1% การทิ้งขยะและกากของเสีย 7.8% การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ที่ดิน 6.6% อุตสาหกรรมการผลิต 5.4%

กรมปศุสัตว์ได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนินการกิจกรรมเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อนเนื่องจากการปศุสัตว์ คือ 1) การศึกษาพัฒนาการจัดระบบป้องกันและแก้ปัญหาการเกิดภาวะโลกร้อนเนื่องจากการผลิตปศุสัตว์โดยการจัดระบบการผลิตที่เหมาะสม (กบส.) 2) การศึกษาพัฒนาการจัดระบบการผลิตสัตว์ที่สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับภาวะโลกร้อน (กบส.) และ 3) โครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดด้านปศุสัตว์เพื่อลดการปล่อยก๊าซมีเทนซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ (สพส.) โดยโครงการที่ 3 ได้ดำเนินการพัฒนาฟาร์มให้มีการติดตั้งระบบลดก๊าซเรือนกระจก และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยวิธีการนำของเสียจากการสัตว์มาผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ

การศึกษาพัฒนาการจัดระบบป้องกันและแก้ปัญหาการเกิดภาวะโลกร้อนเนื่องจากการผลิตปศุสัตว์ โดยการจัดระบบการผลิตที่เหมาะสม และการศึกษาพัฒนาการจัดระบบการผลิตสัตว์ที่สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับภาวะโลกร้อน ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่เกิดจากภาคปศุสัตว์และการป้องกัน การผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ การผลิตถ่านพลังงานอัดแท่งจากมูลสัตว์ การผลิตปุ๋ยชีวภาพอัดแท่ง การใช้แรงงานสัตว์เพื่อลดการใช้น้ำมัน การซื้อขายคาร์บอนเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของจุลินทรีย์ที่สร้างมีเทนในสัตว์เคี้ยวเอื้อง การศึกษาความสามารถในการปรับตัวภายใต้ภาวะโลกร้อนของสัตว์ชนิดต่างๆ และสามารถให้ผลผลิต โดยกิจกรรมเหล่านี้ดำเนินการในฟาร์มเกษตรกรทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งรวมถึงเกษตรรายย่อยด้วย

กิจกรรมการผลิตก๊าซชีวภาพจากโครงการนี้สามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ปีละ 2 ล้านตัน บางส่วนสามารถเข้าสู่กิจกรรมการซื้อขายคาร์บอนด์ได้ และเป็นแนวทางสำหรับความสามารถในการแข่งขันของสินค้าปศุสัตว์ของประเทศไทย ส่วนกิจกรรมอื่นๆเป็นกิจกรรมที่สามารถลดภาวะโลกร้อน โดยการลดการใช้น้ำมัน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และการปรับปรุงพันธุ์สัตว์เพื่อให้สร้างก๊าซเรือนกระจกน้อย

จากข้อมูลข้างต้น การส่งเสริมให้เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตปศุสัตว์ที่เหมาะสม โดยการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทั้งเกษตรกรยังสามารถขายเป็นคาร์บอนเครดิตในตลาดโลกได้ นอกเหนือจากการนำก๊าซดังกล่าวไปใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าใช้ในฟาร์มแล้ว ยังเป็นประโยชน์ให้ประเทศได้รับสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นจากการลดก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ และลดความสกปรกของน้ำเสียสู่ภายนอกฟาร์มปศุสัตว์ และช่วยให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น เป็นการสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศต่อไป

บทวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดตลาดอาเซียน ในข้อตกลง AFTA ต่ออุตสาหกรรมโคนมในไทย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บทวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดตลาดอาเซียนในข้อตกลง AFTA ต่ออุตสาหกรรมโคนมในไทย สรุปโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่งมาเล่าให้ชาวโคนมทราบฟังโดย สมาคมผู้เลี้ยงโคนม ไทย-โฮลสไตน์ฟรีเชียน มีสาระหลักคือ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ได้วิเคราะห์ว่า ประเทศไทยค่อนข้างมีศักยภาพด้านการผลิตมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนประเทศอาเซียนอื่น มีการผลิตน้ำนมดิบและนมพร้อมดื่มบ้างแต่ไม่มากนัก ตามข้อตกลงการค้า

AFTA: ยกเลิกโควตา <u>ภาษีนำเข้าน้ำนมดิบและนมพร้อมดื่ม</u> (AFTA = 0%)

WTO: **น้ำนมดิบ** ภาษีในโควตา = 20% นอกโควตา = 14 %

นมพร้อมดื่ม ภาษีในโควตา = 20% นอกโควตา = 84%

<u>ผลกระทบด้านบวก</u>

ไทยอาจใช้ประโยชน์จากการเปิดเสรี AFTA ในการขยายตลาดไปสู่ประเทศในอาเซียนได้มากขึ้นเพราะอาเซียนอื่นก็เปิดตลาดนมเหมือนกัน

<u>ผลกระทบด้านลบ</u> <u>ไม่มาก</u>

ไทยมีข้อกังวลว่าอาจจะมีการสวมสิทธิ์จากประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตและการตลาดนมและผลิตภัณฑ์นม (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์) ผ่านจากประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนมายังไทย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรไทยเนื่องจากราคานมและผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้าตามข้อตกลง AFTA จะมีราคาต่ำกว่าราคานมในประเทศ

แนวทางการจัดการ	หน่วยงานที่กำกับดูแล	
<u>น้ำนมดิบ</u>		
1. การบริหารการนำเข้า		
1.1 กำหนดให้สินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้า ผู้นำเข้าต้องมีคุณสมบัติ-เอกสารประกอบ ดังนี้		
(1) ขึ้นทะเบียนผู้นำเข้าปีต่อปี	คต.	
(2) หนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท	คต.	กรมศุลกากร
(3) มีใบอนุญาตนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งอาหาร	อย.	กรมศุลกากร/อย
(4) ขึ้นทะเบียนสำหรับอาหาร พร้อมกำหนดการติดฉลากสินค้า	อย.	กรมศุลกากร/อย.
(5) สำเนาหนังสือรับรองโรงงานผลิตอาหารที่รัฐบาลไทยรับรอง	อย.	อย.
(6) แผนการนำเข้าและการใช้ในกิจการตนเอง	อย.	.....
1.2 ช่องทางและช่วงเวลาการนำเข้า		
(1) กำหนดด่านนำเข้าให้นำเข้าเฉพาะที่มีด่านอาหาร	คต	อย.
1.3 เอกสารประกอบใช้ครั้งต่อครั้ง		
(1) ใบรับรองการกำหนดปริมาณสารพิษตกค้าง	CAประเทศต้นทาง	อย.
(2) ใบกำกับสินค้า (Invoice)	เอกชน	กรมศุลกากร
(3) หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form D	CAประเทศต้นทาง	กรมศุลกากร

แนวทางการจัดการ	หน่วยงานที่กำกับดูแล
2.ระบบติดตามการนำเข้า	
2.1 ต้องรายงานการนำเข้า การใช้ และสต็อกคงเหลือภายใน 1 เดือน และมีบทลงโทษหากไม่ดำเนินการ	(CA=Competent Authority หน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐ) คต.
2.2 วางระบบติดตามสถิติการนำเข้าเป็นรายสัปดาห์ โดยประสานขอความร่วมมือจากกรมศุลกากร	กรมศุลกากร
2.3 วางระบบติดตามข้อมูลการออกใบอนุญาตนำเข้าสินค้าที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศเป็นรายสัปดาห์	คต.
2.4 นำเข้าข้อมูลตามข้อ 2.2 และ2.3 มาวิเคราะห์ เพื่อเฝ้าระวังการนำเข้า และวางมาตรการรองรับ	คต.และ สศก.
2.5 ตรวจสอบแหล่งกำเนิดสินค้าอย่างเข้มงวด และตรวจสอบแหล่งกำเนิดย้อนกลับ	กรมศุลกากร
3. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	
3.1 เจ้าหน้าที่สำรวจพื้นที่เป้าหมาย เพื่อติดตามประเมินสถานการณ์	คต.และ สศก.
3.2 จัดประชุมหารือวางแนวทางแก้ไข	

เป็นความเห็นจากนักวิชาการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งหากระบบการควบคุมติดตามตรวจสอบ ทำได้เข้มงวด ตรงไปตรงมา จะไม่เกิดปัญหากระทบต่อการผลิตน้ำนมดิบโค แต่หากผู้รับผิดชอบไม่ทำหน้าที่ เชื่อว่าอาจมีผลกระทบมาก อย่างไรก็ตาม ชาวโคนมต้องผลิตน้ำนมคุณภาพดีมากๆ และ รวมตัวกันต่อสู้ผลักดัน ให้แนวทางการจัดการเหล่านี้มีผลบังคับใช้ได้จริง และควรสื่อสารให้คนไทยผู้บริโภคในประเทศ สนับสนุนผลผลิตเกษตรของประเทศไทยให้มากกว่าปัจจุบัน

งานวิจัยพัฒนาชาติไทย: การสำรวจและวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนของอุตสาหกรรมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย (ตอนแรก)

ศิริชัย พงษ์วิชัย[1] อดิลล่า พงษ์ยี่หล้า[2] และ วชิระ บุณยเนตร[3]

[1]ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์ E-mail: sirichai-project@hotmail.com

[2]บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

[3]ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลโครงสร้างต้นทุนในการผลิตน้ำนมดิบในประเทศไทย รวมทั้งวิเคราะห์ผลการสำรวจดังกล่าวเพื่อหาโครงสร้างต้นทุนการเลี้ยงโคนม การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลของเกษตรกรทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 1,397 ฟาร์ม กลุ่มตัวอย่างกระจายทั่วทุกขนาดของฟาร์มการสำรวจเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 ถึง มิถุนายน 2551 การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งชั้นการวิเคราะห์ตาม จำนวนโคนมโดยเริ่มวิเคราะห์ขนาดของฟาร์มตั้งแต่ 1-10 ตัว และเพิ่มจำนวนครั้งละ 10 ตัว จนกระทั่งจำนวนสูงสุดของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การวิเคราะห์ต้นทุนการเลี้ยงโคนมยึดหลักแนวคิดทางการบัญชีซึ่งมุ่งเน้นจำนวนต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง (actual costs) โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity costs) การวิเคราะห์ต้นทุนทางการบัญชีแยกการวิเคราะห์ต้นทุนตามเกณฑ์เงินคงค้าง และเกณฑ์เงินสด

การสำรวจพบว่าเกษตรกรเลี้ยงโคนมระหว่าง 11-30 ตัวมากที่สุด โดยราคาน้ำนมดิบเฉลี่ยประมาณกิโลกรัมละ 13-14 บาท เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์เลี้ยงตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป โดยใช้แรงงานในครัวเรือนมากกว่าการจ้างแรงงานจากแหล่งภายนอก เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมใกล้เคียงกับสถานที่เลี้ยง สหกรณ์โคนมเป็นแหล่งที่เกษตรได้รับความรู้การเลี้ยงโคนมมากกว่าแหล่งอื่นรวมทั้งการอำนวยประโยชน์ให้กับสมาชิกสหกรณ์ เช่น การให้กู้ยืมเงิน การผสมพันธุ์โคนม เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการเลี้ยงโคนม พบว่าต้นทุนต่อหน่วยตามเกณฑ์คงค้างในการผลิตน้ำนมโดยเฉลี่ยทั้งประเทศต้นทุนในการผลิตน้ำนม 1 กิโลกรัม เท่ากับ 15.66 บาท ภาคเหนือมีต้นทุนต่ำสุดประมาณ 14.59 บาท และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีต้นทุนเฉลี่ยสูงสุด 16.70 บาท ในขณะเดียวกันหากพิจารณาตามเกณฑ์เงินสดต้นทุนน้ำนมดิบจะต่ำลง เนื่องจากไม่รวมค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวร โครงสร้างต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบของเกษตรกรไทยประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 85 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าอาหาร ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรร้อยละ 8 ค่าใช้จ่ายในการจัดการร้อยละ 2 และร้อยละ 5 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษี

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตน้ำนมดิบ

ผลการทดสอบด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบต้นทุนรวมตามเกณฑ์เงินคงค้างในการผลิตน้ำนมดิบ 1 กิโลกรัม โดยเฉลี่ยในแต่ละภาค พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยต้นทุนรวมเฉลี่ยต่ำสุดที่ภาคเหนือ และสูงสุดที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสามารถจำแนกความแตกต่างของต้นทุนรวมระหว่างภาคดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบต้นทุนรวมเฉลี่ยในการผลิตน้ำนมดิบ 1 กิโลกรัมจำแนกตามภาค

ภาค	จำนวนฟาร์มตัวอย่าง	ต้นทุนรวมเฉลี่ย (บาท)	S. D.	ช่วงต้นทุนเฉลี่ยที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %
1.เหนือ	220	14.59	4.84	13.95-15.24
2.ตะวันออกเฉียงเหนือ	265	16.70	5.40	16.05-17.36
3.ใต้	164	15.03	5.00	14.26-15.80
4.ตะวันตก	262	15.36	4.87	14.76-15.94
5.กลาง	262	16.09	4.30	15.67-16.71
6.ตะวันออก	224	15.69	4.59	15.08-16.30
รวมทุกภาค	*1,397*	*15.66*	*4.88*	*15.41-15.92*

*ค่าสถิติ KrusKal-Wallis ในรูปของ Chi-square KrusKal – Wallis Test = 31.698 ความน่าจะเป็น = 0.000**

ข่าวโคนม : Clipping

ดันคลอดโรงงานผลิตนมUHT "ศุภชัย"รับลูกสหกรณ์โคนม/ชงผุด5แห่ง300ล้าน/3เดือนสรุป นายศุภชัย โพธิ์สุ รมช.เกษตรฯ เผยกระทรวงเกษตรฯได้พิจารณาข้อเรียกร้องจากกลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนม 5 แห่ง ได้แก่ ส.โคนมเชียงใหม่ จำกัด ส.โคนมวาริชภูมิ จำกัด ส.โคนมชะอำ-ห้วยทราย จำกัด ส.โคนมขอนแก่น จำกัด และ ส.การเกษตรสีคิ้ว จำกัด เข้ายื่นรายละเอียดโครงการเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนในการจัดสร้างโรงงานผลิตนมยูเอชที 5 แห่ง แห่งละ 60 ล้านบาท โดยแต่ละสหกรณ์มีเงินสบทบอยู่แล้ว 30% จากงบที่จัดสรร ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะมีตลาดรองรับน้ำนมดิบและนมพาสเจอร์ไรซ์ส่วนหนึ่งอยู่แล้วตาม MOU โครงการนมโรงเรียนฯ แต่ยังคงประสบปัญหาน้ำนมดิบส่วนที่เหลือล้นสต๊อก แท็งก์ที่มีอยู่ไม่พอจัดเก็บโดยเฉพาะในช่วงปิดภาคเรียนระหว่างเดือนมี.ค.-พ.ค. และ ต.ค.ของทุกปี และในพื้นที่ดังกล่าวหาโรงงานรับจ้างผลิตนมยูเอชทีที่ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ของตนได้ยาก ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูง จากน้ำนมดิบที่ไม่มีสถานที่จัดเก็บ และค่าขนส่งน้ำนมดิบไปยังโรงงานที่มีระยะทางไกลจากฟาร์ม กระทรวงเกษตรฯจะเร่งหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจะพิจารณางบประมาณเหลือจ่ายของปี 52 ว่าจะสามารถนำมาสนับสนุนในส่วนนี้ได้หรือไม่ รวมถึงนำเรียน รมว.เกษตรฯ เพื่อการหารือกับรองนายกรัฐมนตรีว่าโครงการที่กลุ่มสหกรณ์เสนอมาสามารถเข้าข่ายวัตถุประสงค์เพื่อขอรับงบประมาณจากโครงการไทยเข้มแข็งได้หรือไม่ คาดว่าจะได้ข้อสรุปทั้งหมดภายในเวลาไม่เกิน 2-3 เดือน (**แนวหน้า**: 1 ต.ค. 52)

หารือรับซื้อน้ำนมเพิ่ม แก้ปัญหานมค้างสต๊อก นายยุคล ลิ้มแหลมทอง ปลัดกระทรวงเกษตรฯ เผยหลังประชุมรับทราบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดระบบโครงการอาหารเสริม(นม)โรงเรียน โดยขณะนี้โรงเรียนต่าง ๆ ได้มีการรับซื้อนมเรียบร้อยและอยู่ระหว่างให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบจำนวนเด็กนักเรียนทั้งหมดที่

ได้รับนมในโครงการฯ โดยให้ประธานโครงการฯระดับจังหวัดรายงานยอดการซื้อขายนมให้ผวจ.รับทราบทุกเดือน เพื่อพิจารณาว่าผู้ประกอบการได้มีการซื้อนมจากเกษตรกรในปริมาณที่สอดคล้องกับจำนวนเด็กที่ได้รับนมหรือไม่ ในส่วนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการบริหารนมทั้งระบบ อยู่ระหว่างจัดเตรียมข้อมูลเพื่อทำบันทึกข้อตกลงระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ เพื่อใช้ในปี 53 ส่วนการจ่ายเงินชดเชยปัจจุบันปริมาณน้ำนมที่ได้รับการตรวจสอบและได้รับเงินชดเชยแล้ว จำนวน 2,508 ตัน และมีนมค้างสต๊อกอีกประมาณ 130 ตัน มอบหมายให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เชิญผู้ประกอบการหารือร่วมกัน เพื่อให้พิจารณาเพิ่มปริมาณการรับซื้อน้ำนมให้สอดคล้องกับจำนวนเด็กที่มีการขยายจนถึงชั้น ป.5-6 ที่ประชุมยังมีการตั้งคณะทำงานทบทวนยุทธศาสตร์โคนม เพื่อรองรับผลกระทบการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟตา) เพื่อเตรียมแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดจากการลดภาษีน้ำนมดิบนมปรุงแต่ง และนมผงขาดมันเนย เหลือร้อยละ 0 ในปี 53 (**เดลินิวส์** : 19 ต.ค. 52) ☺**เกษตรฯฝันผู้นำโคนมอาเซียน ดันพัฒนาทั้งระบบ-ลดต้นทุน เพิ่มสายผลิต "นมผง-เนยชีส"** นายยุคล ลิ้มแหลมทอง เผยระหว่างการบรรยายพิเศษเรื่องทิศทางโคนมในอนาคตว่าประเทศไทยสามารถเป็นผู้นำด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นมในภูมิภาคอาเซียนได้ด้วยศักยภาพพื้นฐานที่มีอยู่ทั้งเชิงวิชาการและจำนวนโคนม และต้องเร่งพัฒนาโคนมทั้งระบบตั้งแต่การวิจัยพัฒนาพันธุ์ การแสวงหาแนวทางลดต้นทุนการผลิต ช่วยส่งเสริมให้โคนมในฝูงให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น รวมถึงลักษณะอาหารที่จะส่งผลถึงประสิทธิภาพการให้ผลผลิตน้ำนมของแม่โคนม นอกจากนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องไม่ยึดติดเฉพาะตลาดนมพร้อมดื่ม แต่ต้องมองถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม เช่น นมผง เนย ชีส ฯลฯ เพื่อลดปัญหาน้ำนมดิบล้นตลาด สามารถสร้างกำไร และแข่งขันกับต่างประเทศได้ (**แนวหน้า**: 20 ต.ค. 52) 🗣**เด็กสระแก้วฟันผุเพียบ ผู้ว่าฯ หนุนผลิตนมฟลูออไรด์** จ.สระแก้วพบเด็กเล็กฟันผุเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากแหล่งน้ำดื่มมีปริมาณฟลูออไรด์ต่ำ ผู้ว่าฯหนุนสาธารณสุขศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสหกรณ์โคนมวังน้ำเย็นผลิตนมโรงเรียนผสมฟลูออไรด์ป้องกันฟันผุให้เด็กนักเรียน เพื่อให้จังหวัดเป็นต้นแบบของการดำเนินโครงการนมฟลูออไรด์ในการป้องกันฟันผุในเด็กนักเรียนต่อไป (**ASTV ผู้จัดการออนไลน์**: 20 ต.ค 52) 🗣 **ม็อบโคนมฮึ่มเทนมทิ้งทั่วประเทศขีดเส้นแก้ราคาตกก่อนสิ้นเดือน กษ. มึนชง อสค.กลับมาคุมนม รร.** นายนพดล เจริญจิตติ รองประธานชสท. และตัวแทนชสท.นมไทยเดนมาร์ก ภาคกลาง ยื่นหนังสือต่อนายยุคล ลิ้มแหลมทอง ให้แก้ไขปัญหาราคานมดิบตกต่ำและไม่ที่ขาย ทำให้มีนมดิบตกค้างวันละ 57 ตัน และอ.ส.ค.จะทำข้อตกลงการรับซื้อนมในปริมาณที่ต่ำกว่าเดิมจาก 229 ตัน/วันเหลือ 172 ตัน/วัน ภายหลังยกเลิกการกำหนดโซนนิ่งโครงการนมโรงเรียน ทำให้ผู้ประกอบการไม่มีความเข้าใจจึงไม่มีการซื้อนมจากเกษตรกร และพบปัญหาการกดราคารับซื้อและการดัมพ์ราคาอยู่ที่ กก.ละ 3 บ.กว่า ขณะที่ราคากลางอยู่ที่ 6.50 บ./กก. ซึ่งสหกรณ์อื่นทั่วประเทศประสบปัญหานี้เช่นกัน จนทำให้เกิดปัญหานมล้นทั่วประเทศอยู่ที่ 118 ตัน/วัน หากภาครัฐยังไม่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่สั่งการให้อ.ส.ค. ซื้อนมตามจำนวนที่ตกลงกันไว้ จะมีการเคลื่อนไหวใหญ่และเทนมในสิ้นเดือนนี้แน่นอน ด้านนายยุคลกล่าวว่าการแก้ปัญหานมโรงเรียนด้วยการยกเลิกโซนนิ่งเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะจุดไม่สามารถแก้ทั้งระบบได้ เพราะผู้ประกอบการและตัวเกษตรกรไม่มีความมั่นใจ ในเรื่องการซื้อขายนม ทั้งที่การบริโภคนมของเด็กนักเรียนได้ขยายฐานจนถึงป.6 แล้ว ดังนั้นในการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในสัปดาห์หน้า จะมีการเสนอให้มีการตั้งหน่วยงานกลาง เป็นคนดูแลนมในโครงการนมโรงเรียนทั้งระบบ จากเดิมที่เปิดเสรีให้มีการประมูล เพราะเป็นรัฐสวัสดิการ โดยจะให้ชสท.โคนมแห่งประเทศไทยและอ.ส.ค.เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาและลดการทุจริตทั้งระบบและจะเสนอต่อครม.ต่อไป โดยการตั้งองค์กรกลางดังกล่าวจะทำให้ไม่ต้องประมูลหรือซื้อเสรีอีก และพบว่าปัจจุบันมีการวิ่งขายข้ามเขตมาก ทั้งที่ต้นทุนสูงแต่แข่งกันจนราคาตก จึงได้ให้กรมปศุสัตว์ไปตรวจสอบคุณภาพป้องกันนมบูดหรือเน่าอีก และจะนำเรื่องมาเข้า ครม. ในเร็วๆ นี้ (**แนวหน้า**: 26 ต.ค. 52) 🗣 **ผู้ผลิตอาหารสัตว์คาด ถั่วเหลืองปีหน้าแพงขึ้น10-20%** สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์คาดปี 53 ราคา ถั่วเหลืองพุ่ง 10-20% เตรียมเสนอกระทรวงพาณิชย์หั่นภาษีกาก ถั่วเหลือง 0%หวังค่าบาทแข็ง ช่วยตรึงต้นทุน และการเปิดอาฟตาจะส่งผลกระทบกับการผลิตข้าวโพดภายในประเทศ เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านของไทย มีศักยภาพในการผลิตสูงมาก โดยได้เปรียบด้านแรงงาน ผืนดินยังอุดมสมบูรณ์ และพร้อมรับเทคโนโลยีใหม่ หากราคาต่ำกว่าไทยประมาณ 25% ผู้ประกอบการก็ไม่จำเป็นต้องซื้อข้าวโพดในประเทศอีกต่อไป การลดผลกระทบอาฟตาในส่วนของข้าวโพด รัฐบาลต้องเตรียมถ่ายเทอาชีพเกษตรกรให้ปลูกพืชอื่น วางแผนการผลิตเอาไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผลผลิตสอดคล้องกับความต้องการ และจะต้องปรับโครงสร้างการผลิตทั้งหมดเปลี่ยนเป็นการทำเกษตร 2 ลักษณะ คือ 1. เกษตรพอเพียง และ 2. เกษตรเพื่อการแข่งขัน โดยเกษตรพอเพียงมีเพื่อบริโภคเอง ส่วนเกษตรเพื่อการแข่งขัน เกษตรกรต้องรวมตัวเป็นหุ้นส่วนตั้งบริษัท หรือสหกรณ์ขึ้นมาบริหารจัดการ นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ ซึ่งจะเกิดวงเงินลงทุนที่ชัดเจนมีการพัฒนาไปพร้อมๆ ศักยภาพการแข่งขันมีมากขึ้น (**กรุงเทพธุรกิจ**: 26 ต.ค. 52)☺ **เกษตรฯตั้งองค์กรกลางแก้นมล้นตลาด** เกษตรฯ รื้อระบบโครงสร้างนมโรงเรียน เตรียมตั้งองค์กรกลาง แก้นมล้นตลาด พร้อมล้างบางปัญหานมด้อยคุณภาพเข้าสู่โครงการทั้งระบบ นายยุคล ลิ้มแหลมทอง เผยหลังประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดตั้งองค์กรกลางเข้ามาดูแลบริหารจัดการนมโรงเรียนทั้งระบบ เนื่องจากเกษตรกรยังประสบปัญหาปริมาณน้ำนมดิบที่ผลิตนมโรงเรียนล้นตลาด เบื้องต้นได้มอบให้ นายอภิชาต จงสกุล เลขาธิการ สศก. เป็นประธานคณะทำงานเฉพาะกิจ และ อสค. เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ เกษตรกร สมาคมโรงนม สถาบันสหกรณ์ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมเป็นคณะกรรมการในฐานะผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อวางกรอบแนวทางตั้งองค์กรกลางดังกล่าว พร้อมระบบบริหารจัดการนมโรงเรียน งบประมาณ การตรวจสอบคุณภาพนม แนวทางจัดซื้อจัดจ้าง โดยนำรายละเอียดเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายใน 2 สัปดาห์ เพื่อเร่งจัดทำกรอบแนวทางจัดตั้งองค์กรกลางเข้ามากำกับดูแลและปรับโครงการนมโรงเรียนทั้งระบบ เสนอ ครม.พิจารณาให้ทันต่อฤดูผลิตน้ำนมดิบ ที่จะออกสู่ตลาดมากในเดือน พ.ย. (**กรุงเทพฯธุรกิจ**: 29 ต.ค. 52)☺**อ.ส.ค.เปิด2แคมเปญบุกตลาดนม** รศ.ดร.อำนาจ ธีระวนิช ประธานกรรมการ อ.ส.ค. เผยแผนการตลาด อ.ส.ค.จะมีการส่งเสริมการขายและการบริโภคนมที่ให้แคลเซียมธรรมชาติสูงจากนมโค

สดแท้ 100% ไม่ผสมนมผง ระหว่างเดือนพ.ย.52-ม.ค.53 ภายใต้ 2 แคมเปญ นมพาณิชย์แคมเปญส่งรักเต็มกล่องส่งโชคเสริมการเรียนรู้ ชิงโชคโน้ตบุ๊กและกล้องถ่ายรูปดิจิทัล ส่วนนมโรงเรียนแคมเปญประกวดเรียงความในหัวข้อ คุณภาพนมโรงเรียน คุณภาพนักเรียนไทยส่งเสริมการเรียนรู้ ชิงทุนการศึกษาและอุปกรณ์กีฬา เครื่องดนตรีหรือคอมพิวเตอร์ (**เดลินิวส์** : 6 พ.ย. 52) ✂**เกษตรฯ รับลูกคลังแยกบัญชี รสก. เดินหน้าเสนอยุบบริษัทโคล้านตัว** นายศุภชัย โพธิ์สุ รมช.ว่าการกระทรวงเกษตรฯ เผยหลังการประชุมการดำเนินงานตามแนวนโยบายผู้ถือหุ้นภาครัฐภาพรวมของรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ที่ประชุมเห็นชอบให้รัฐวิสาหกิจในสังกัดฯ ทำการแยกบัญชีเชิงพาณิชย์ และเชิงสังคมออกจากกันให้แล้วเสร็จภายในเดือน ธ.ค.นี้ ตามมติ กนร. เพื่อทราบถึงผลกำไรและขาดทุนของแต่ละองค์กรอย่างชัดเจน ในส่วนที่มีปัญหาขาดทุน ที่ต้องเร่งรัดดำเนินการอย่างเร่งด่วน ประกอบด้วยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) องค์การสะพานปลา องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อสค.) องค์การสวนยาง ส่วนบริษัทส่งเสริมธุรกิจไทย จำกัด (สธท.) กระทรวงเกษตรฯ เสนอ ครม.ให้ปิดบริษัทไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 เม.ย. 52 แต่ยังมีโคเหลืออยู่กับเกษตรรอการขายจำนวน 260 ตัว และยังมีปัญหาการชำระค่าเสียหายจากเกษตรกรที่ลักลอบขายโคต่ำกว่ากว่าเป้าหมาย จำนวน 4,230 ตัว ที่ประชุมเห็นชอบให้ปิดบัญชีไปก่อน ส่วนคดีที่เหลืออยู่ให้ตั้งคณะกรรมสอบสวนเพื่อให้แล้วเสร็จต่อไป (**กรุงเทพธุรกิจ**: 9 พ.ย. 52)🗣 **เกษตรฯดัน อ.ส.ค.ฮุบนมโรงเรียนเบ็ดเสร็จ** นายยุคล ลิ้มแหลมทอง เผยหลังการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ที่ประชุมได้อนุมัติระบบการบริหารจัดการนมโรงเรียนในรูปแบบใหม่ตามสศก. เสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการกลางขึ้นมาทำหน้าที่บริหารจัดการนมโรงเรียน ให้ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น เกษตรกร ผู้ประกอบการโรงนมขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ร่วมกันเป็นคณะกรรมการกลาง โดยมีอ.ส.ค.รับหน้าที่บริหารจัดการ โดยอ.ส.ค.จะต้องแยกบัญชีนมพาณิชย์และนมโรงเรียนออกจากกัน นำเสนอต่อรมว.เกษตรฯ ก่อนเสนอต่อครม.ให้มีผลบังคับใช้ต่อไป ขั้นตอนการทำงานทาง อ.ส.ค.จะจัดระบบใหม่ โดยให้ทางโรงนมที่จะเข้าร่วมโครงการนมโรงเรียนมาขึ้นทะเบียนและตรวจรับรองมาตรฐานโรงงานกันใหม่ ส่วนการขายนมให้ทางอบต.แจ้งความต้องการมาว่ามีโรงเรียนในส่วนที่ อบต.รับผิดชอบมีนักเรียนกี่คน ต้องการนมชนิดไหน ทางคณะกรรมการกลาง จะเป็นผู้จัดสรรนมไปให้ทางโรงเรียน ส่วนจะเป็นนมจากบริษัทใดนั้น จะให้สิทธิโรงนมที่อยู่ใกล้พื้นที่ก่อน และให้ อ.ส.ค.เป็นตัวแทนในการทำสัญญาซื้อขายกับทาง อบต. ก่อนที่จะมอบอำนาจให้ทางโรงนมเป็นผู้ส่งนมและรับเงินไป การจัดซื้อจัดจ้างจะขอครม.อนุมัติให้ใช้วิธีพิเศษทั้งหมด เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ ขณะเดียวกันทาง อ.ส.ค.จะไปจัดระบบว่าจะให้โรงนมแห่งใดรับซื้อน้ำนมดิบในพื้นที่จากเกษตรกร โดยให้จัดทำเป็นข้อตกลงหรือMOUร่วมกัน คาดการจัดระบบนมโรงเรียนใหม่นี้ เพื่อให้นักเรียนได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ และจะได้แก้ปัญหาผู้ประกอบการไม่ยอมรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกร (**กรุงเทพธุรกิจออนไลน์**: 14 พ.ย. 52)

ปฏิทิน	กิจกรรม
27 พ.ย. – 3 ธ.ค. 2552	งานวันเกษตรภาคเหนือ ครั้งที่ 6 “เกษตรปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง” ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2-4 ธ.ค. 2552	การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ the 1st E-newsletter for Joint International Tropical Medicine Meeting (JITMM2009) and 6th Seminar on Food- and Water-borne Parasitic Zoonoses (FBPZ6) at the Centara Grand Bangkok, Thailand
4-13 ม.ค. 2553	มีงานโคนมแห่งชาติ ปี 2553 อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี
22-31 ม.ค. 2553	งานวันเกษตรภาคอิสาน ประจำปี 2553 ณ อุทยานเทคโนโลยีการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
25-26 ม.ค. 2553	การประชุมวิชาการเกษตร ครั้งที่ 11 ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
28-29 ม.ค. 2553	การประชุมวิชาการสุขภาพสัตว์ภาคเหนือ “เปิดโลกทัศน์ทางสัตวแพทย์กับสถานการณ์ปัจจุบัน” ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ. เชียงใหม่
3-31 ม.ค. 2553	งานวันโลกสัตว์เลี้ยง ประจำปี 2553 ณ บริเวณริมบึงสีฐาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
22-25 ส.ค. 2553	การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 13th AITVM INTERNATIONAL CONFERENCE 2010 : Global Tropical Veterinary Emerging Diseases and Public Health Concerns. Bangkok, Thailand
31 Jan.-3 Feb. 2010	The NMC 49th Annual Meeting, Albuquerque, New Mexico. http://www.nmconline.org/
1-3 Mar. 2010	Pig, Poultry & Dairy Focus Asia 2010, Imperial Queen's Park Hotel, Bangkok, Thailand. http://www.positiveaction.co.uk
9-12 Mar. 2010.	The 28th Western Canadian Dairy Seminar, Capri Hotel, Trade and Convention Centre, Alberta, Canada. http://www.wcds.afns.ualberta.ca/
21-24 Mar. 2010	International Mastitis Conference, Chischurch, New Zealand. http://www.fil-idf.org/
25-27 Mar. 2010	The 3rd International Livestock, Dairy, Meat Processing, and Aquaculture Exposition, Ho Chi Minh City, S.R. of Vietnam. http://www.ildex.com/

จดหมายข่าวโคนม เป็นเอกสารเผยแพร่ราย 2 เดือน จัดทำภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วัตถุประสงค์: เพื่อเสนอข่าวสารข้อมูลทางวิชาการ ความเคลื่อนไหวด้านอุตสาหกรรมโคนมไทยและสากล ประมวลเนื้อหาสาระ และเผยแพร่ผลงานวิจัยโคนมที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ (สืบค้นใน http://vet.kku.ac.th/cow)

ที่ปรึกษา : รศ.ดร. จันทร์จรัส เรี่ยวเดชะ

บรรณาธิการ : รศ.สพ.ญ.ดร. สุณีรัตน์ เอี่ยมละมัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : อ.สพ.ญ. ศริญญา ฤกษ์อยู่สุข และนายอดิศักดิ์ สังข์แก้ว

กองบรรณาธิการ: รศ.ดร.ฉลอง วชิราภากร น.สพ.สาธิต ผลภาค นายอดุลย์ วังตาล นายจิตศักดิ์ ไชยพาน

ฝ่ายจัดการ : นางสาวอนัญญา ชินวงษ์

ข้อมูลสมาชิกจดหมายข่าวโคนม

ท่านสมาชิกเปลี่ยนแปลงที่อยู่ หรือแนะนำสมาชิกใหม่ผู้ทำงานวิจัยด้านโคนมหรือสาขาที่เกี่ยวข้องที่ท่านเห็นว่าควรได้รับประโยชน์จากการรับรู้การสื่อสารนี้ โดยกรอกรายละเอียดส่งมาตามที่ สำนักงานจดหมายข่าวโคนม คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002 หรือ โทรศัพท์ 08-6638-5569 โทรสาร 0-4320-2404, E-mail: nipchi@kku.ac.th

พฤติกรรมการเป็นสัดในโคนม